

ΚΙΤΡΙΝΑ ΓΙΛΕΚΑ: Πρώτες απόπειρες για συγκρότηση του λαού γύρω από ένα ακόμα πιο δυνατό κράτος απέναντι στο προλεταριάτο

Ξεκινώντας στις 17 Νοεμβρίου με φορολογικά αιτήματα σχετικά με την αύξηση της τιμής των καυσίμων και ειδικά της diesel, το κίνημα των “κίτρινων γιλέκων” απλώθηκε σε πολλές περιοχές σε όλη τη Γαλλία με δύο μετέπειτα ημερομηνίες σταθμούς: τις 24 Νοεμβρίου και την πρώτη Δεκεμβρίου.

ΤΑ ΚΙΤΡΙΝΑ ΓΙΛΕΚΑ ΩΣ ΠΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ

Τα ΚΓ απέκτησαν γρήγορα τις πλάτες των κυρίων κομμάτων της «εθνοκυριαρχικής» αντιπολίτευσης. Το «Rassemblement National» ή «Εθνική Συγκέντρωση» της Marine Le Pen¹ και την «France Insoumise» ή «Ανυπότακτη Γαλλία» του Jean-Luc Mélenchon² Το PCF ή ΚΚΓ³, η CGT⁴ δίστασαν αρχικά να συμμετάσχουν ενώ αργότερα συμμετείχαν επισημαίνοντας κάποιες μικρές διαφορίες. Τα φασιστικά γκρουπούσκουλα από τη μεριά τους, βούτηξαν στα ΚΓ από την αρχή. Τέλος, οι λεγόμενοι αυτόνομοι και οι “εξεγερσιακοί” άδραξαν την ευκαιρία να πειραματιστούν ακόμα μια φορά με την “δομική” αδυναμία τους στο πεδίο της σύγκρουσης στον δρόμο ενάντια στους μπάτσους αφού οι φασίστες

τους άνοιξαν τον δρόμο στην συγκέντρωση της 24ης Νοεμβρίου στο Παρίσι.

ΤΑ ΚΓ, ΠΡΟΪΟΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Τα ΚΓ είναι πάνω απ’ όλα προϊόν της οικονομικής κρίσης των κρατών, συνέπεια της πιο σοβαρής παγκόσμιας οικονομικής κρίσης του καπιταλισμού από το 1930. Δηλαδή της γνωστής μας κρίσης που ξεκίνησε το 2008 με την λεγόμενη κρίση των subprimes. Μια κρίση που γνώρισε δύο κύριες φάσεις: την κρίση των τραπεζικών συστημάτων των καπιταλιστικά ανεπτυγμένων χωρών, και την οικονομική κρίση των κρατών που μεταφράστηκε σε μείωση των δαπανών κοινωνικής προστασίας, στην αρπαγή μιας σημαντικής μερίδας της κοινωνική ασφάλισης, των συντάξεις και των επιδομάτων ανεργίας από το Κράτος. Τα χρήματα αυτά χρησίμευσαν στο να μπει λίγη τάξη στους κρατικούς λογαριασμούς και να επαναχρηματοδοτηθεί το χρηματοπιστωτικό σύστημα που είχε χτυπηθεί από την κρίση των παράγωγων οικονομικών προϊόντων και από την κρίση χρέους.

ΤΑ ΚΓ ΩΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΥΣΙΑΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Τα ΚΓ είναι επίσης συνέπεια της απουσίας εδώ και πολλά χρόνια εκτεταμένων αγώνων για τον μισθό. Μια απουσία που είναι η ίδια άμεση συνέπεια της ιστορικής ήττας της εργατικής αυτονομίας των 70’s και των μαζικών εργατικών αγώνων που ακολούθησαν την δεκαετία του 80 και του 90 στις νέες καπιταλιστικά ανεπτυγμένες χώρες. Με την αγορά εργασίας να ευθραυστοποιείται γενικεύτηκε η φιγούρα του επισφαλή και φτωχού εργάτη, και με την ρήξη των συμβολαίων μισθωτής εργασίας επανεμφανίστηκε η φιγούρα του εργάτη που δουλεύει “με το κομμάτι”(πχ Uber) μεταμφιεσμένος σε αυτοαπασχολούμενος ή freelancer. Έτσι, απομονωμένοι εργάτες, κυρίως από μικρές επιχειρήσεις καθώς και

1 νέος τίτλος του γνωστού Front National, αδελφού κόμματος της Λίγκας του Mateo Salvini στην Ιταλία και των Fidesz του Victor Orban στην Ουγγαρία, καθώς και κοντινού στην Ρωσία του Πούτιν

2 εθνικιστική-σοσιαλιστική οργάνωση που προέκυψε από το Σοσιαλιστικό Κόμμα και από διάφορους τροτσκιστές, κοντινό του Ποδέμος στην Ισπανία, του καθεστώτος Τσάβες και του Μαδούρο στην Βενεζουέλα καθώς και της εξωτερικής πολιτικής του Πούτιν

3 το παλιό καλό “πατριωτικό” σταλινικό κόμμα

4 μεγάλο γαλλικό συνδικάτο επιρροής France Insoumise και PCF) και το SUD (συνδικάτο που φτιάχτηκε από τους τροτσκιστές της LCR και τους αναρχίζοντες πάρα-τροτσκιστές της Alternative Libertaire

επισημαίνοντας συνεισέφεραν με τη συμμετοχή τους στα ΚΓ.

Δυστυχώς η κινητοποίησή τους δεν γίνεται πάνω σε ταξικές θέσεις. Αυτοί οι προλετάριοι έδειξαν έτσι την αδυναμία τους να οργανωθούν και να πολεμήσουν ενάντια στα αφεντικά στους χώρους εργασίας. Αυτή η αδυναμία που έχει την βάση της στην οργάνωση των «παραγωγικών περιοχών», μετατράπηκε σε οργή ενάντια στους μπάτσους και στα κρατικά σύμβολα. Κάτι αρκετά παράδοξο για ένα κίνημα που ζητά από το κράτος αναγνώριση και προστασία.

ΤΑ ΚΓ ΩΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΙΚΟ ΔΙΑΤΑΞΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΜΠΛΟΚ

Η κρίση δεν χτύπησε μόνο τους προλετάριους. Επιτάχυνε επίσης την προλεταριοποίηση τομέων των μέσων τάξεων όπως οι χειροτέχνες, οι έμποροι και οι αυτοαπασχολούμενοι. Πάμπολλα μικρά αφεντικά πλήρωσαν επίσης την κρίση. Και δεν πρέπει να ξεχνάμε φυσικά τον κόσμο που είναι πλέον εκτός αγοράς εργασίας όπως τους συνταξιούχους (που δεν είναι όλοι προλετάριοι) και τους μακροχρόνια ανέργους. Σε ένα πλαίσιο όπως το τωρινό, η αύξηση των φόρων έχει την δυνατότητα να ενώνει σε ένα ετερόκλητο μπλοκ τμήματα διαφορετικών και ιστορικά ανταγωνιστικών μεταξύ τους τάξεων. Η φορολογία είναι από πολύ παλιά το ιδανικό έδαφος για την συγκρότηση του “λαού” γύρω από την εθνική σημαία, το αίτημα για περισσότερο Κράτος και για μια άμεση σχέση μεταξύ του Αρχηγού του Κράτους και του “λαού υπό συγκρότηση”. Η κραυγή του κινήματος, ακόμα και αυτή που έρχεται από τα πιο αποδυναμωμένα κομμάτια του προλεταριάτου, είναι ένα αίτημα προστασίας που εμπεριέχει το αίσθημα του ανήκειν και της κοινωνικοποίησης με κομμάτια της κοινωνίας των πολιτών που θα έπρεπε να αντιμετωπίζονται ως εχθροί.

ΤΑ ΚΓ ΠΟΛΙΤΙΚΟΠΟΙΟΥΝ ΤΗΝ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥΣ ΓΙΑ ΝΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΟΥΝ ΣΕ «ΛΑΟ»

Τα ΚΓ έχουν μεταμορφώσει με τον καιρό την αρχική διαμαρτυρία τους ενάντια στους φόρους και την απώλεια αγοραστικής δύναμης και την έχουν εμπλουτίσει με αιτήματα όπως η επιστροφή της προεδρικής επταετίας, η ενδυνάμωση του δικαίωματος

στο δημοψήφισμα, η απέλαση των παράνομων μεταναστών, η υπεράσπιση των “γαλλικών προϊόντων”, και η μείωση των émoluments των εκλεγμένων. Έτσι, το πρόγραμμα που προκύπτει κουβαλάει όλα τα χαρακτηριστικά των “εθνικοκυριαρχικών” προγραμμάτων που συναντάμε έντονα σε άλλες χώρες. Θα μπορούσαμε να συνοψίσουμε αυτά τα προγράμματα στο αίτημα για έναν αναβαθμισμένο ρόλο του κράτους και της κορυφής του και στην άμεση σχέση του με τον “ξεσηκωμένο λαό”. Εννοείται πως σε ένα κίνημα τόσο αδόμητο και προ-πολιτικό όπως τα ΚΓ τα προγράμματα που παρουσιάζονται δεν εκφράζουν τη γνώμη όλου του κόσμου που συμμετέχει, αλλά δεν βλέπουμε κάποια εναλλακτική φωνή σε αυτά που εκφράζονται και που αποτελούν τέλεια σύνθεση των προγραμμάτων του RN του LFI. Σίγουρα, η “απόρριψη της πολιτικής” από τα ΚΓ είναι μια πρακτική κριτική της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας. Όμως η κριτική αυτή είναι χτισμένη πάνω σε αντιδραστική και εθνικιστική βάση. Το φαινόμενο των ΚΓ πρέπει να ιδωθεί ως μια πρώτη απόπειρα - έστω συγχυσμένη και ανοργάνωτη - στην Γαλλία να δομηθεί ο “λαός” στην εποχή που αναπτύσσεται παγκόσμια ο εθνικισμός. Πράγμα που αποτελεί απαραίτητη αλλά όχι αρκετή προϋπόθεση για την εμφάνιση φασιστικών κινήσεων ικανών να ανατρέψουν με λιγότερη ή περισσότερη βία την κυρίαρχη θεσμική μορφή της δικτατορίας του κεφαλαίου, την σύγχρονη αντιπροσωπευτική δημοκρατία.

ΤΑ ΚΓ ΩΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΥΠΟΠΡΟΪΟΝ ΤΗΣ «5ης ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ»

Το κύριο σύνθημα των ΚΓ είναι το «Μακρόν παραιτήσου». Εγγράφονται έτσι στην διαλεκτική της 5ης Δημοκρατίας που προέκυψε στην Γαλλία μετά το θεσμικό πραξικόπημα της 13ης Μαΐου του 1958 (στρατηγός Ντε Γκώλ). Η άμεση σχέση ανάμεσα στον “λαό” και τον αρχηγό του κράτους είναι το κλειδί του υπάρχοντος συντάγματος. Η εκλογή του Μακρόν το 2017 έγινε δυνατή λόγω τριών βασικών προεκλογικών υποσχέσεων: την επιστροφή της προεδρίας της δημοκρατίας στην αρχική της βάση, την απόρριψη των επαγγελματιών

πολιτικών όλων των αποχρώσεων και την μείωση των φόρων για όλους. Όλες αυτές οι θεματικές της προεκλογικής καμπάνιας του Εμανουέλ Μακρόν είναι πολύ παρούσες στο φαινόμενο ΚΓ. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας πληρώνει την αθέτηση των προεκλογικών του υποσχέσεων σαν ένας πυρομανής πυροσβέστης. Η τρέχουσα πολιτικοποίηση του φαινομένου ΚΓ είναι εντελώς εσωτερική του παρόντος καθεστώτος. Δεν είναι έκφραση κάποιας επαναστατικής δυναμικής. Μπορεί μάλιστα να στρώσει το δρόμο για κάποια πολιτική εθνικής κυριαρχίας που θα ερχόταν μούμερανγκ στον Μακρόν, μιας και ο ίδιος είναι αυτή τη στιγμή αντιπρόσωπος του πιο ανεπτυγμένου τομέα της αστικής τάξης. Θα συνέβαινε τότε μια διαδικασία παρόμοια με αυτό που συμβαίνει αυτή τη στιγμή στην Ιταλία. Είναι άξιο αναφοράς ότι η Ιταλία γνώρισε ένα τέτοιο φαινόμενο το 2012 όταν το λεγόμενο κίνημα των «Forconi» (πιρούνια στα ελληνικά)⁵ ξεκίνησε στην Σικελία από αφεντικά φορτηγών και αγρότες. Οι «Forconi» ξεκίνησαν με μπλοκαρίσματα των αυτοκινητοδρόμων ενάντια στην κυρίαρχη τάξη “που θέλει να μας βάλει να πληρώσουμε τον λογαριασμό”, στην “υποκρισία των πολιτικών” και για την μείωση της τιμής των καυσίμων και των ασφαλίσεων. Όπως και στη Γαλλία, το εκεί κίνημα στηρίχτηκε ενεργά από τους φασίστες και τους “εθνοκυριαρχικούς” της εποχής, καθώς και από ορισμένους «αυτόνομους» όπως αυτούς του κοινωνικού κέντρου Turin Askatasuna, κοντινού των ΝΟ ΤΑΥ.

ΤΑ ΚΓ ΩΣ ΒΟΗΘΗΜΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

LTα ΚΓ απαιτούν να υπερασπιστεί το κράτος τα εισοδήματα και τα αγαθά τους. Η βία σκηνοθεσία της υπόθεσης δεν αλλάζει τίποτα σ’ αυτό. Αντίθετα σπέρνει την αυταπάτη ενός επιθετικού μαζικού αντικαπιταλιστικού κινήματος που ανάμεσα σε κάθε Σάββατο σταθμό του μειώνεται σε

ποσότητα. Η βία που βλέπουμε δεν είναι ούτε επίθεση του προλεταριάτου, ούτε πρακτική κριτική στο κράτος. Η άσκηση της αυτόνομης προλεταριακής ισχύος δεν έχει καμία σχέση με το θέαμα της καταστροφής σε αφηρημένα εδάφη παραγωγής και αναπαραγωγής. Τα κέντρα των πόλεων είναι ένα έξοχο ντεκόρ για την τηλεόραση και το ίντερνετ αλλά είναι απόλυτα αδιαφανή και άυλα όσον αφορά την επίθεση στην αλυσίδα αξιοποίησης του κεφαλαίου. Οι λεηλασίες και οι βανδαλισμοί στα κέντρα των πόλεων είναι πράξεις που δεν αφορούν τις εκατοντάδες χιλιάδες εργατών, συνήθως φτωχών που βρίσκονται υπό εκμετάλλευση. Καμιά φορά είναι μάλιστα εχθρικές προς αυτούς. Ο πρωταγωνιστής της βίας των ΚΓ δρουν ενάντια στην αυτονομία του προλεταριάτου και στους μελλοντικούς αγώνες του. Είναι κατά συνέπεια άτυπα στηρίγματα στις ένοπλες δυνάμεις του κεφαλαίου και στην επιβεβαίωση του κράτους.

ΤΟ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΤΟ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟΝ «ΛΑΟ»

Η στάση των κομμουνιστών απέναντι στον “φορολογικό ξεσηκωμό” και στο αίτημα προστασίας που απευθύνεται στο κράτος πρέπει να είναι αυστηρή. Οι κομμουνιστές, όσοι μάχονται για τον σκοπό των εργατών πρέπει να δράσουν ενάντια στον λαό για την εργατική αυτονομία. Για την άνοδο των επιθετικών αγώνων για τον μισθό, ενάντια στις συνθήκες εργασίας που ορίζει το κεφάλαιο. Οι αγώνες πρέπει να ριζωθούν και να μαζικοποιηθούν πρώτα απ’ όλα στο πεδίο της παραγωγής και της κοινωνικής αναπαραγωγής, στα εργοστάσια, στα γραφεία, στις αποθήκες, στις εργατικές γειτονιές. Αν σήμερα αυτή η προοπτική δεν μοιάζει κοντινή, τα ΚΓ δεν είναι καθόλου μια παρηγοριά ή ακόμα χειρότερα “ένας νέος τρόπος αντικαπιταλιστικού ανταγωνισμού”. Αντίθετα, είναι ένα φρένο και ένας ακόμα πολιτικός εχθρός.

5 Για την κατανόηση των ομοιοτήτων και των διαφορών του κινήματος των forconi, των M5S και των κίτρινων γιλέκων, προτείνουμε στους γαλλομαθείς το κείμενο « *Les Gilets jaunes à la lumière de l'expérience italienne* » της συλλογικότητας Athéné Nyctalope, που μπορείτε να βρείτε εδώ: <https://paris-luttes.info/les-gilets-jaunes-a-la-lumiere-de-11185>